

Programma PS verkiezingen 2019-2023

Versie 2 29/12

Welkom, afgelopen 4 jaar

1. Identiteit en cultuur van het Noorden

De grote verscheidenheid in streekculturen in het Noorden is een groot goed en dat moeten we koesteren. Als noorderlingen willen we kunnen zijn en blijven die we zijn. In eigen provincie en streek. Onze noordelijke cultuur willen we in stand houden. De Partij voor het Noorden wil een partij zijn voor alle Groningers, alle Drenten en alle Friezen.

Ook al zijn er onderlinge verschillen er is weldegelijk sprake van een gezamenlijke noordelijke identiteit. We hebben in het Noorden veel meer gemeen dan we denken. Die noordelijke identiteit onderscheidt zich bijvoorbeeld van die in de Randstad. De noordelijke cultuur is tot ontwikkeling gekomen in overzichtelijke, kleinschalige woongemeenschappen (terp-, en wierde-, en brinkdorpen). Gemeenschapszin (noaberschap) is daarbij een dragende onmisbare factor (andersom). Vanzelfsprekend denk je om je burens. Solidariteit is een kernwaarde in het Noorden.

Van oudsher zijn de culturen van het kustgebied in Noord-Nederland, Noord-Duitsland en Scandinavië aan elkaar verwant. Deze onderliggende historische verbondenheid moet ook in de huidige tijd benut worden.

De Partij voor het Noorden wil zich inzetten voor het behoud en het versterken van die noordelijke cultuur en identiteit. Dat vraagt om maatwerk in het overheidsbeleid.

De noordelijke mentaliteit is een van weinig woorden, maar des te meer van doen. Betrouwbaar en innovatief ondernemen hoort daar nadrukkelijk bij. De verbondenheid met de natuurlijke omgeving (kleigebieden, bos, zand en veengebieden, akkervelden en water) maakt dat de noorderling met de 'poten' op de grond blijft en nuchter is.

De Partij voor het Noorden als politieke partij

De Partij voor het Noorden wil doorgaan met sociale vernieuwing en herstructurering. Wij willen op dit terrein een luis in de pels blijven van zowel de lokale als de landelijke politiek. Stevige standpunten gaan we daarbij niet uit de weg.

Noorden van het land

Het noorden van het land is nog steeds een regio met specifieke omstandigheden en behoeften. Dat verklaart de noodzaak van een Samenwerkingsverband Noord-Nederland, waarin noordelijke overheden met elkaar samenwerken. Wij staan ook voor meer bestuurlijke samenwerking tussen Friesland, Drenthe en Groningen.

Die specifieke omstandigheden zijn de economische achterstelling die zichtbaar is in allerlei achterstanden. Voorbeelden zijn: een hoger percentage werklozen, inkomensachterstand en een bevolkingskrimp. Dit alles in vergelijking met de landelijke gemiddelden en in het bijzonder met het westen van het land. Het gaat hier om grote delen van de noordelijke regio. Zo zijn de verschillen tussen Oost-Groningen en het aangrenzende Duitse Emsland grotendeels toe te schrijven aan het landelijke beleid met betrekking tot de perifere regio's.

De Groninger bevolking

De achterstelling en verwaarlozing komt het meest tot uiting bij de gaswinning. Juist de Groninger bevolking heeft sinds 1958 niet de lusten maar wel de lasten te dragen gekregen. De afwikkeling van de materiële schade, van de herbouw en de versterking van de getroffen gebieden zullen nog tientallen jaren gaan duren en ontbeert iedere vorm van urgentie. Niet alleen de materiële schade is van belang. Ook aan de emotionele en psychische kant zal aandacht moeten krijgen.

De Partij voor het Noorden heeft bij herhaling hierover bij de landelijke politieke partijen aan de bel getrokken, maar vrijwel steeds met onbevredigend resultaat. Veel meer dan vrijblijvend geblaat van de oppositiepartijen in de Tweede Kamer levert het niet op.

Pas toen de bevolking zich begon te organiseren - mede op aansporing van de Partij voor het Noorden, die aandrang op juridische acties tegen de Staat en de NAM - en er steeds grootschaliger protestacties ontstonden, kwam ook de landelijke politiek eindelijk in beweging. Helaas nog steeds onvoldoende. Wij zullen als Noordelingen zelf steeds moeten blijven aandringen op goede afspraken en het nakomen daarvan. De Partij voor het Noorden zal hier constant op blijven aandringen.

Wij bieden voor het Noorden een politieke weg die wel resultaat kan opleveren. Een sterk vertegenwoordigd Noorden in het parlement zal Den Haag scherp houden om eindelijk tot daadkracht te komen voor het Noorden. De landelijke partijen hebben hier niets te bieden. Dat is in de afgelopen tientallen wel duidelijk geworden. Toen in 2012 de zware aardbeving in Huizinge plaatsvond werd ondanks het dringende advies van het Toezicht op de Mijnen de gasproductie niet verlaagd, maar juist fors verhoogd.

De Partij voor het Noorden blijft vinden dat de lusten en lasten van de aardgaswinning eerlijker verdeeld dienen te worden. De Staat dient alsnog een deel van de in het verleden verkregen aardgasbaten aan de noordelijke regio terug te storten. Herhaalde pogingen om dit via de landelijke politieke partijen gedaan te krijgen zijn tot op heden op niets uitgelopen. Er is geen enkele partij die hier echt voor het Noorden opkomt en dus blijft de Partij voor het Noorden nodig.

Wij eisen een teruggave van minimaal 1% van alle gasbaten, dat is minimaal vijf miljard Euro. Dit staat los van alle schade nu en in de toekomst die ruimhartig vergoed dient te worden. Dit geldt ook voor de zoutwinning. Daarover verderop in het programma meer.

De Partij voor het Noorden is voorstander van snelle afbouw van de gaswinning en tegenstander van nieuwe boringen.

Alternatieve vormen van energie moeten voor iedereen betaalbaar blijven.

Vanwege die specifieke belangen vindt de Partij voor het Noorden verder dat het Noorden op een aantal terreinen zelfstandig moet kunnen beslissen. Dan gaat het om de inrichting van de openbare ruimte, het landbouw- en natuurbeleid, het cultuurbeleid en delen van het sociaal beleid en het onderwijsbeleid.

De noorderlingen dienen over deze zaken zelf te kunnen beslissen, eventueel via lokale of provincie-brede referenda. Daar waar de belangen van de drie noordelijke provincies tegenover de Randstedelijke suprematie parallel lopen is een samen optrekken echter wel zeer gewenst.

De Partij voor het Noorden en Europa

De Partij voor het Noorden wil de regionale politiek sterker maken. Zo willen we opkomen voor het Noorden en haar inwoners. De ervaringen in de afgelopen jaren hebben het vertrouwen in de landelijke politieke partijen sterk verminderd. Wij steunen wel een verdere versterking van de Europese Unie, mits die zich in democratische zin hervormt.

2. Energietransitie / aardgaswinning / juridisch fonds / zon en wind

Energietransitie

De Partij voor het Noorden staat open voor alle vormen van duurzame energie. De Rijksoverheid zou juist Groningen een belangrijke rol moeten geven om in ons land tot een succesvolle energietransitie te komen. Experimenten kunnen in dat verband wenselijk zijn, echter niet met kernenergie.

Op het gebied van de waterstofeconomie dient de provincie een leidende rol op te eisen. Deze provincie heeft immers al veel expertise als het gaat om gastransport en -opslag.

Bij de afbouw van de gaswinning in Groningen gaan veel banen verloren. Daarvoor is vervangende werkgelegenheid nodig. Waterstof kan een cruciale bijdrage leveren aan de inpassing van door zon en wind opgewekte stroom en zorgt voor passende werkgelegenheid in het noordelijke gebied.

Aardgaswinning

De gevolgen van de aardgaswinning zijn dramatisch voor Groningen. De NAM moet volledig uit het schadeafhandelings-systeem. Aardgasbaten moeten volledig ten gunste komen van Groningen, zolang deze aardgaswinning nog plaatsvindt. Maar uiteindelijk moet de gaswinning op een haalbare termijn naar nul.

De Mijnbouwwet moet worden aangepast om de regio meer zeggenschap te geven over de aardgaswinning. Inspraak van inwoners en organisaties als Groninger Bodem Beweging en Groninger Gasberaad nemen wij zeer serieus.

De Rijksoverheid moet garant staan voor alle reeds opgelopen schade en alle schades die - als gevolg van de aardgaswinning- in de toekomst nog ontstaan.

De Rijksoverheid heeft een ereschuld aan Groningen.

Versterkingsacties moeten doorgaan, ook bij oorzakelijke twijfel. Voor een adequate schade be- en afhandeling mogen Gemeente- en provinciegrenzen geen belemmering vormen.

De Partij voor het Noorden denkt dat het een illusie is om Nederland binnen 30 jaar aardgasvrij te krijgen. Aardgas kan ook worden geïmporteerd. Verder lijkt waterstofgas een belangrijk alternatief voor aardgas te worden. Dit alternatief dient met kracht te worden onderzocht en ontwikkeld. Dat moet gebeuren voordat de Nederlandse woningbouw geforceerd en tegen extreem hoge kosten van het gas afgesloten wordt.

Juridisch fonds Aardbevingsproblematiek

De aardbevingsproblematiek van Groningen is nog steeds geen topprioriteit in Nederland. De landelijke politiek laat keer op keer – steeds als het erop aankomt – haar ware gezicht zien.

Groningers staan met lege handen. Ook al heeft Groningen door de aardgaswinning tientallen jaren substantieel bijgedragen aan de Nederlandse schatkist.

Feitelijk zijn alleen successen geboekt dank zij juridisch procederen, zowel collectief als individueel en niet dankzij de landelijke partijen. Uitspraken over het reduceren van de gaswinning, over de herstelkosten en de compensatie van waardeverlies van de woningen hebben we in het Noorden te danken aan de rechter.

Procederen is echter kostbaar. Daarom wil de Partij voor het Noorden een juridisch fonds oprichten voor gedupeerden die met schade door de gaswinning kampen, waar zij zich in de provincie ook bevinden.

Ook moet de Provincie zelf actief procederen om haar bezittingen veilig te stellen dan wel te laten repareren of versterken. Te denken valt aan gebouwen, monumenten, wegen en dijken. De Rijksoverheid heeft keer op keer laten zien en bewezen geen betrouwbare partner te zijn voor Groningen.

De imagoschade voor Groningen is gigantisch. Het College van Gedeputeerde Staten zal in Den Haag actief moeten lobbyen om ook deze imagoschade te compenseren. Wij vinden dit een topprioriteit.

Zelf moet de provincie in overleg met Groninger gemeenten goed in kaart brengen waar en welke schade door de gaswinning en de daaruit voortkomende aardbevingen is aangericht. De Provincie Groningen mag hieruit mogelijk voortvloeiende conflicten met het Rijk en de NAM niet uit de weg gaan.

De Provincie moet invloed krijgen op de keuze van bestedingen van het Nationaal Programma Groningen. Dit betreft een compensatiefonds van ruim 1 miljard euro voor de enorme schades als gevolg van de aardgaswinning in onze provincie. De Rijksoverheid is nu te overheersend voor wat betreft de wijze van besteding.

Zonne-energie

Zonnepanelen dienen in eerste instantie op de daken van woningen, bedrijven en instellingen te worden geplaatst en pas in laatste instantie op landbouwpercelen. Tegelijk dient met kracht aan de ontwikkeling van opslagmogelijkheden voor de opgewekte stroom te worden gewerkt, omdat - zonder de mogelijkheid van opslag van elektriciteit - het nut van zonnepanelen beperkt blijft. (Zie paragraaf over waterstofeconomie). Ook in zonneparken moeten inwoners kunnen participeren.

Windmolens

De Partij voor het Noorden is vooral voor windmolens op zee. Daarnaast moeten gemeenten zeggenschap krijgen over het al dan niet plaatsen van windmolens. Nastrevenswaardig is het om inwoners in coöperatieve verbanden het beheer te geven over windmolens. Voldoende groot draagvlak en compensatiemogelijkheden is een voorwaarde.

Zoutwinning

Behalve gaswinning leidt ook de zoutwinning tot schade in de provincie Groningen. Daarom moet ook de zoutwinning in onze provincie gestopt worden. Gebleken is dat zoutwinning in combinatie met aardgaswinning in een relatief dichtbevolkt gebied risico's oplevert. Daarom moet ook alle opslag in zoutcavernes worden vermeden.

3. Bereikbaarheid/infrastructuur en huisvesting

Bereikbaarheid

De Partij voor het Noorden is voorstander van snelle, nieuwe en veilige verbindingen, zowel via de weg, het spoor, de lucht en het water.

De Partij voor het Noorden wil de Zuiderzeelijn terug op de politieke agenda, maar dan uitgebreid met een snelle treinverbinding naar Duitsland. Verdere groei van het luchtverkeer moet vanuit milieuoogpunt worden afgeremd. Het verbeteren van de treinverbindingen met het Noorden nationaal en internationaal kan dat bevorderen. Om dezelfde reden zijn er goede treinverbindingen tussen Veendam, Stadskanaal en Emmen gewenst. Verder blijft geregeld busvervoer op het platteland van levensbelang om verdere ontvolking van het platteland tegen te gaan.

Hoewel vliegverbindingen een zware belasting zijn voor het milieu is Groningen Airport Eelde belangrijk als regionaal vliegveld.

Infrastructuur

De zeesluis van Delfzijl moet worden vergroot. De huidige sluis is te klein voor de vraag naar schepen en duwvaart. Ook is dit een belangrijk onderdeel van de economische ontwikkeling van deze regio en de Provincie.

Snel en betrouwbaar internet is net zo belangrijk als een goede autoweg. Daarom is het een goed streven om elke woning in de provincie Groningen snel internet aan te bieden. De huidige penetratie van snel internet op het platteland is veel te laag en moet fors omhoog.

Huisvesting

Er zijn te weinig huizen, zowel op het platteland als in de stad Groningen. Dit terwijl er ruimte genoeg is. Wel heeft de stad Groningen veel bouwplannen. Het platteland echter niet of nauwelijks. Dit is ongewenst. De Partij voor het Noorden bepleit daarom een verschuiving van investeringen van de stad naar het platteland. De plattelandsgemeenten dienen daarom soepel om te gaan met ingediende, serieuze bouwplannen en de Provincie eveneens met het uitdelen van woningcontingenten. Ze moet er alleen wel op toezien dat niet wordt gebouwd voor leegstand en met respect voor natuur-, en leefomgeving.

Een probleem is het tekort aan sociale huurwoningen. Dat komt doordat woningcorporaties te zeer aan landelijk beleid en grote afdrachten aan de Rijksoverheid zijn gebonden. De Partij voor het Noorden wil dat de regio hier meer zeggenschap in krijgt.

Ook woningbouwplannen kunnen voor een krimpgemeente een aanjager zijn voor jonge gezinnen. De Partij voor het Noorden staat open voor het experimenteren met nieuwbouwwoningen op het platteland. De stad Groningen moet de komende jaren vooral bouwen voor studenten. Afbraak van woningen moet worden gestimuleerd om op dezelfde plek duurzamere woningen te bouwen.

4. Sociaal Domein

Een Sociale provincie

Er zijn door het Rijk bij de Provincie zorgtaken weg gehaald en 'over de schutting' bij de gemeenten gegooid. De Partij voor het Noorden vindt dat de Provincie echter wel de verantwoordelijkheid moet blijven nemen om gemeenten te ondersteunen en te faciliteren in deze nog relatief nieuwe zorgtaken.

Wij denken hierbij vooral aan een soort Postbus 51, waar gemeenten en maatschappelijke partijen op dossiers informatie kunnen bekijken en opvragen. De bij de provincie aanwezige kennis kan zo gemakkelijk toegankelijk worden gemaakt. De provincie dient gemeenten verder in nieuw te ontwikkelen projecten ook geldelijk te gaan ondersteunen. Bijvoorbeeld bij armoede-monitoren, jeugdzorg en het leefbaar houden van de dorpskernen.

Jeugdzorg

Op het gebied van jeugdzorg is er nog veel te winnen. Nog steeds hebben niet alle kinderen een zorgeloze jeugd. Te vaak ontberen kinderen en gezinnen nog de hulp of aandacht die ze nodig hebben. Helaas is het geld voor de jeugdzorg bij gemeenten snel op.

Dat wil zeggen dat waar de Provincie zich samen met de gemeenten sterk wil blijven maken voor goede en betaalbare jeugdzorg.

Daarbij dient zij ook richting Rijksoverheid een vuist te maken, eventueel in samenwerking met andere provincies, om meer geld voor jeugdzorg te krijgen. Hierin een duidelijke stem laten horen!

Armoede

In de Provincie Groningen leven relatief veel huishoudens in armoede. Formeel draagt de Provincie geen verantwoordelijkheid voor het armoedebeleid. Toch zou ze naar de mening van de Partij voor het Noorden een faciliterende rol kunnen spelen in het te voeren armoedebeleid van de gemeenten.

Sporten en leefstijl

De Partij voor het Noorden vindt sporten belangrijk in het kader van een gezonde leefstijl. Jong en oud op elk niveau zou veel meer moeten bewegen. Wij onderschrijven daarmee het belang van breedtesport. Ook topsport kan hieraan een bijdrage leveren door kennis te delen met breedtesport. In krimpgebieden moet de Provincie bijstand verlenen om de krachten te bundelen. De middelen van de Provincie voor breedtesport zijn nu nog vrij beperkt. Goede samenwerking met gemeenten is nodig om de schaarse provinciale middelen zo effectief mogelijk in te zetten.

Wonen

De provincie Groningen is een krimpregio. Naast vergrijzing en ontgroening speelt ook de aardbevingsproblematiek een prominente rol. Om het wonen in de provincie aantrekkelijk en veilig te houden, streeft de Partij voor het Noorden ernaar om voorzieningen in dorpskernen in stand te houden. Daarmee wordt de sociale cohesie bevorderd en worden mensen gestimuleerd om te blijven wonen waar ze wonen. Dit vraagt om economische impulsen voor het revitaliseren van de woonomgeving, het behoud van kleine scholen, (mits de onderwijskwaliteit niet in het geding komt) het scheppen van werkgelegenheid en het verbeteren van de infrastructuur van wegen en openbaar vervoer.

Belangrijk is ook om te kijken naar goedkopere starterwoningen en sociale huurwoningen en woningen voor jongeren. Doel is om jonge gezinnen en jongeren in de dorpskernen te houden, waardoor voorzieningen in stand kunnen blijven.

Levensbestendig wonen

Binnen de diverse regio's en samen met andere provincies worden woningbouw opgaven vastgesteld voor de komende decennia. De Partij voor het Noorden wil de totstandkoming van levensbestendige bouwvormen verder stimuleren. Mensen kunnen dan langer in hun eigen woning blijven wonen en onnodig bijbouwen kan worden vermeden. Dit laatste zal een positief effect hebben op het behoud van de groene omgeving en het karakter van de leefomgeving. Nieuwe woningen moeten aardbevingsbestendig worden gebouwd en bestaande woningen door subsidies of aantrekkelijke leningen duurzaam gemaakt kunnen worden.

Zorgcentra

Inwoners die zijn aangewezen op zorgcentra moeten zoveel mogelijk kunnen blijven wonen in de, voor hun, vertrouwde leefomgeving. Dat kan door bijvoorbeeld tijdelijk zgn. tiny houses in de tuin van familie toe te staan of door het stimuleren van de bouw van aanleunwoningen bij zorgcentra. Mensen zijn nu nog te veel aangewezen op plekken ver buiten hun eigen leefomgeving. De provincie dient wat betreft de zorgbehoefte de vinger aan de pols te houden. Dan kan ook tijdig worden ingespeeld op veranderingen in vraag en aanbod.

Senioren

Het kunnen blijven deelnemen aan de samenleving - ook als je ouder wordt- is erg belangrijk. Daarvoor moet de Provincie meer geld inzetten vindt de Partij voor het Noorden. Ouderen lopen een grotere kans op vereenzaming nu de samenleving zo individualistisch is geworden en er steeds meer gebruik gemaakt wordt van allerlei nieuwe digitale middelen. Initiatieven van ouderen om een woongemeenschap op te richten worden door de Provincie van harte ondersteund. Belemmeringen die dergelijke initiatieven in de weg staan zullen, daar waar het een provinciale bevoegdheid is, zoveel mogelijk worden opgeheven.

5. Werk & Onderwijs, natuur, toerisme en recreatie

De ontwikkeling van de regionale economie is één van de belangrijkste kerntaken van de provincie.

Ruimte, vrijheid en steun voor ontwikkeling.

De Partij van het Noorden vindt dat het provinciaal bestuur een zo optimaal mogelijke geografische spreiding van de economie in de provincie moet nastreven om een infarct in- en om de hoofdstad Groningen te voorkomen.

Belangrijk(st)e voorwaarde voor het scheppen van ruime en brede economische perspectieven is het faciliteren van (super)snel breedband internet. De huidige aanleg van deze voorziening is bij lange niet snel en toereikend genoeg.

De provincie Groningen heeft behoefte aan bedrijven waarmee veel arbeidsplaatsen gemoeid zijn. Werving van dit soort bedrijven verdient krachtige ondersteuning. Het

Midden- en Kleinbedrijf (MKB) vervult hierbij, naast de grote bedrijven, een cruciale rol.

Een vooral breed ondernemersbeleid moet ervoor zorgen dat 'Het Noorden' een aantrekkelijk vestigingsklimaat krijgt. In het bijzonder gaat het erom om aan jongeren met verschillende talenten ontplooiingsperspectief te (blijven) bieden. Enkel een actieve pioniersdialoog met nieuwe, liefst grote, bedrijven én het MKB kan waardevolle resultaten opleveren.

Voor de Provincie is een cruciale rol weggelegd als bruggenbouwer tussen partijen (bedrijven, gemeenten, provincies en zelfs landen) nu economie en arbeidsmarkt steeds meer grensoverschrijdend zijn geworden.

De Provincie kan hiertoe gunstige voorwaarden scheppen en een stimulerende en aanjagende taak vervullen. Voor een sterke provinciale economie is nodig dat onderwijs en arbeidsmarkt goed op elkaar aansluiten. Het stimuleren van een goede samenwerking tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden kan deze aansluiting bevorderen. De Partij voor het Noorden ziet hierin voor de Provincie een taak. Problemen en oplossingen voor de toekomst tijdig herkennen en agenderen hoort daarbij. Dan kunnen ook regionale plannen voor meer banen en leerwerkplekken worden opgemaakt.

Speciale aandacht vragen we voor het stimuleren van de ambachtseconomie: technisch vakmanschap is voor een economische basis van grote waarde.

Bij aanbestedingen -bij gelijke prijs en kwaliteit- moet de Provincie de voorkeur geven aan Groningse ondernemers.

Vanwege het grote belang van het aangrenzende Duitsland voor de provinciale economie dient scholing in de Duitse taal, zowel voor volwassenen als vanaf de basisschool, meer aandacht te krijgen. Sommige kinderen leren makkelijker met hun handen dan met het hoofd. De Provincie zal initiatieven om deze kinderen op basis van hun praktische vaardigheden passend onderwijs te geven ondersteunen middels een innovatief onderwijsfonds.

Natuur

Wat de natuur betreft heeft de provincie Groningen van oudsher al een heel eigen identiteit. Het mooie open landschap, de veenkoloniale gebieden en de Wadden "van Lauwerszee tot Dollard tou". Als Groningers zijn wij trots op deze natuureigenschappen, maar er is meer: Wij willen graag meer landbouw-innovatie in en met de natuur. Ook omdat de roep om een dergelijke transitie nu vanuit de landbouwsector zelf begint te klinken.

Faunaranden zijn een voorbeeld van biodiversiteit. In intensief gebruikte landbouwgebieden zijn wij voor een inzaai-rand met bloemenmengsel of grassen om te zorgen dat de insecten akker- en weidevogels een kans krijgen te overleven. Dat gebeurt al wel zij het in beperkte mate. De zaairanden willen wij behouden en het ook uitbreiden naar bermen langs wegen. De zogenaamde "Honey Highway". De bermen van rijkswegen, provinciale wegen, spoorrails en waterdijken zijn uitermate geschikt omdat dit, op de natuurgebieden na, de enige onbespoten schrale grond is. Het zou prachtig zijn als Groningen ook een "Honey Highway" krijgt die uiteindelijk misschien wel eindigt in Limburg.

Het waddengebied is een uniek natuurgebied, een werelderfgoed. Wij vinden het belangrijk dat het waddengebied versterkt wordt. De Greenzone is een concept dat alles in zich heeft om hierbij te gebruiken: partijen die een ambitieus toekomstbeeld

hebben; maximaal groen, duurzaam, energieneutraal en circulair. Het mooie is dat Groningen hierin ook kan participeren als provincie.

Echter, de Eemshaven ligt ook aan de rand van een waardevol natuurgebied. Zowel het waddengebied als het Eems-Dollard gebied zijn bijzonder kwetsbaar. Dat geldt ook voor het landelijke gebied van het Hoogeland. Er moet in overleg tussen Rijk, Provincie, Seaports, boerenorganisaties en gemeenten een gebalanceerd plan worden opgesteld om het unieke karakter van genoemde gebieden op het land en in het water te borgen.

Toerisme en recreatie

De Partij voor het Noorden hecht veel waarde aan de eigen Groningse cultuur, maar ook aan een goede lokale economie en werkgelegenheid. Dit alles komt samen op het vlak van toerisme en recreatie.

De sector recreatie en toerisme in Groningen zit in de lift. In 2017 was deze sector goed voor 6,2% van alle banen in de provincie, meer nog dan in de bouw.

De sector biedt nog verdere groeimogelijkheden en de Partij voor het Noorden vindt dat de Provincie hier volop moet investeren. Dit is immers goed voor economie en werkgelegenheid. Daarbij dient echter ook te worden gekeken naar de raakvlakken met infrastructuur, mobiliteit en cultuur.

Kansen op het vlak van spreiding toerisme en samenwerking

Het massatoerisme levert landelijk gezien knelpunten op bij de bekende toeristische trekpleisters als Amsterdam en bijvoorbeeld Giethoorn. De Partij voor het Noorden is niet van mening dat Groningen een sleutelrol moet spelen bij de verlichting van de overlast van het massatoerisme. Wel zou Groningen in samenwerking met Friesland en Drenthe en Noord Duitsland kunnen kijken op welke wijze er kan worden samengewerkt om toch een deel van deze toeristen naar het noorden te lokken om zo het marktaandeel van de sector recreatie en toerisme nog verder te laten stijgen.

Gewogen inzetten op meer verblijfsrecreatie

Groningen is de provincie van rust en uitgestrekte vlakten waar je niemand tegen kunt komen. Dit zijn de eigenschappen van ons landschap die de Partij voor het Noorden wil bewaken. Tegelijkertijd willen wij het toerisme en dus ook de economie en werkgelegenheid stimuleren. Dat betekent dat er ook moet worden gekeken naar mogelijkheden voor meer verblijfstoerisme. Immers door meer mogelijkheden voor verblijfstoerisme te creëren, neem je het argument van reisafstand weg en zullen toeristen sneller genegen zijn om onze provincie te bezoeken. Er zal dan ook gewogen moeten worden gekeken naar op welke wijze het verblijfstoerisme verder kan worden ingericht en gestimuleerd.

Verbinding en marketing toeristische sector

De Partij voor het Noorden wil dat de provincie een belangrijke rol gaat vervullen in het verbinden van partijen in de toeristische sector en in de centrale toeristische marketing. Het samenbrengen en verbinden is een belangrijke voorwaarde voor verdere groei en een goede samenhang in de toeristische sector. Daarom moet daarin blijvend worden geïnvesteerd.

Economie

Meer autonomie voor de provincies/regio's.

Eén van de middelen daartoe is de omvorming van de Eerste Kamer tot een senaat naar Amerikaans voorbeeld. Een Eerste Kamer die rechtstreeks wordt gekozen uit de provincies en die vervolgens primair zaken behandelt die te maken hebben met de regio. Dit zijn bijvoorbeeld zaken als infrastructuur en regionaal beleid. Zo zou de Eerste Kamer en niet de Minister van het desbetreffende parlement het laatste woord moeten hebben in onder andere de positionering en omgevingscondities voor windparken.

Provinciale deelnemingen t.a.v. de nieuwe energievoorziening

Verder moet de Provincie op een aantal deelterreinen van de economie de leiding nemen.

Het zwaartepunt van de economische politiek van de Provincie Groningen dient de komende vier jaar gericht te worden op het tot ontwikkeling brengen van de waterstofeconomie in de provincie Groningen.

Een groot deel van het stimuleringsfonds van 1,2 miljard dient hieraan te worden besteed. De waterstofvoorziening dient een volwaardige opvolger te worden van de aardgasvoorziening, met dit verschil dat niet de Staat hierbij de meeste zeggenschap krijgt, maar de Provincie.

De Provincie Groningen, eventueel samen met de Provincies Friesland en Drenthe, moet het initiatief nemen tot de oprichting van een Noord-Nederlandse Waterstofunie, die als taak krijgt zowel de productie als het transport van waterstofgas ter hand te nemen. De zeggenschap dient hierbij te worden verdeeld over de regionale overheden en de daarvoor in aanmerking komende particuliere bedrijven. Onderzoek en research worden hierbij in handen gelegd van New Energy Coalition.

Een andere wenselijke deelneming van de Provincie is die in een te stichten Maatschappij ter ontwikkeling van Aardwarmte in onze provincie. Het liefst trouwens in noordelijk verband, d.w.z. samen met de Provincies Friesland en Drenthe. Te denken is aan een gemengde onderneming, waarin overheid en bedrijfsleven beide participeren.

Airport Groningen Eelde

Met betrekking tot de Airport Groningen-Eelde verdient ook de omvorming tot een gemengde onderneming aanbeveling.

Van de overheid kan niet verwacht worden dat zij tot in lengte van dagen geld blijft pompen in deze structureel verliesgevende onderneming, die niet ten algemene nutte opereert zoals een regionale busonderneming. Als het bedrijfsleven niet ook bereid is te participeren moet de Provincie Groningen niet bang zijn haar participatie te beëindigen.

Vaste oeververbinding Eems

Voor de ontwikkeling van Oost-Groningen dienen gelden te worden vrijgemaakt voor een vaste oeververbinding over de Eems. Eventueel wordt dit een tolbrug of – tunnel. De Rijksoverheid, die jarenlang minder dan evenredig in de provincie Groningen aan infrastructuur heeft besteed dient hierbij over de brug te komen.

Eerlijker verdeling van Rijksmiddelen

Meer in het algemeen dient de Rijksoverheid er voor zorg te dragen dat de uit de motorrijtuigbelasting verkregen middelen ook ten goede komen aan de regio waar zij geheven zijn.

Compensatie Groningers voor kosten energietransitie

Vanwege het hogere gasverbruik in deze provincie en de tegelijk geringere koopkracht dan gemiddeld in Nederland dient de Groninger bevolking gedeeltelijk gecompenseerd te worden voor de onevenredige zware belasting die de energietransitie voor haar met zich mee brengt.

Aanleggen van een tweede spoorverbinding naar Noord-Nederland

Noord-Nederland is qua spoorverbinding volledig afhankelijk van het functioneren van het station Zwolle en de brug over de IJssel. Dat maakt Noord-Nederland kwetsbaar. Om dat te verminderen dient een tweede verbinding tot stand te komen, hetzij in de vorm van de eerder afgeblazen Zuiderzeelijn, hetzij in de vorm van een verbinding ter ontsluiting van Noord-Oost Nederland. (Almelo-Emmen-Veendam)

Eemshaven

De Eemshaven is van groot belang voor de economie van de provincie Groningen. Niet alleen de haven, maar vooral als werkgelegenheid-motor voor de regio. De Partij voor het Noorden vindt dat de regio hiervan behoort te profiteren. Scholing en opleidingen in onze provincie dienen hierop gericht te zijn. Zo vervult de Eemshaven een essentiële rol in de na te streven energietransitie. Zowel voor de import van aardgas tijdens de overgangsfase als de verwachte toekomstige import van waterstof dient een terminal te worden gebouwd. Vanwege de ligging aan het begin van het huidige gastransportsysteem in Nederland, is de Eemshaven daarvoor de meest geschikte locatie in Nederland.

6. Visie op krimp volgens de Partij voor het Noorden

De Partij voor het Noorden ziet 'krimp' vooral als gevolg van overheidsbeleid. Investerings van de overheid zijn vooral gericht op de grote steden en grote kernen. Dat geldt voor zowel scholing, infrastructuur en cultuur, maar ook het verlenen van toestemming voor woningbouw is vooral gericht op de grote steden en de grote kernen.

Ook in Groningen zien wij dat veel Rijksoverheids, Provinciaal en Europees geld naar de stad Groningen gaat.

Op nog geen vierkante kilometer vindt een investering plaats op basis van deze 3 voorbeelden van bijna 1,5 miljard euro. Dan schep je als overheid vanzelf een florerende economie, die werkt als een magneet voor jong en oud. En die dus op andere plekken krimp veroorzaakt. Maar ook kleinere culturele projecten en kleinere investeringen zijn naar de smaak van de Partij voor het Noorden te zeer gericht op de stad. Mede daardoor loopt het platteland leeg. Daar vindt zodoende nog nauwelijks nieuwbouw plaats, wat het platteland nog minder interessant maakt voor bijvoorbeeld jonge gezinnen.

Voor het tegengaan van de krimp denkt de Partij voor het Noorden aan goede en snelle verbindingen op het platteland, zowel via het openbaar vervoer (trein en bus) als via de weg (auto). Ook meer bouwen op het platteland kan bijdragen om krimp deels te voorkomen. Uiteraard moet er niet worden gebouwd voor de leegstand, maar naar behoefte. Daarnaast zijn scholen en kinderopvang op het platteland van cruciaal belang.

Bij goed onderwijs, goede verbindingen en een goede infrastructuur is de kans dat bedrijven en instellingen zich vestigen of willen uitbreiden op het platteland een stuk groter. Denk maar bijvoorbeeld aan het nieuwe Ommelander ziekenhuis in Scheemda of het bedrijf Google in de Eemshaven.

Ook de aanwezigheid van cultuur zoals festivals, musea, activiteiten, sportvoorzieningen zijn van cruciaal belang voor een gezond platteland. Krimp helemaal voorkomen is niet mogelijk en ook niet nodig. Want enige krimp biedt ook weer bepaalde voordelen, zoals landschappen die minder worden aangetast en de ruimte voor natuur en milieu. De overheid dient echter wel sturend op te treden ten aanzien van krimp.

Mede vanwege het door het Rijk gevoerde regionaal beleid, dat tot krimp in onze provincie heeft geleid dient een rijksfonds ter bestrijding van die krimp te worden gevormd.

7. Versterken noordelijk zelfbewustzijn

De Partij voor het Noorden wil het noordelijk zelfbewustzijn versterken. In de afgelopen jaren zijn in de noordelijke provincies vele lokale partijen ontstaan in een reactie op het falen van de landelijke partijen als het gaat om het noorden. De wijze waarop het Rijk en de Haagse politiek zijn omgegaan met de veiligheid van de inwoners van het aardgasgebied in Groningen is ronduit stuitend te noemen. Maar ook de landelijke aanpak van de werkloosheidsproblematiek biedt de landelijke politiek het noorden geen enkel perspectief.

Maatregelen hebben steeds weer een globaal karakter en houden geen rekening met onze noordelijke situatie. Wij willen gerichte maatregelen in plaats van een globaal centralistisch beleid dat steeds weer in het voordeel is van de toch al sterke regio's. Een voorbeeld; De regering zou de minimale schaalgrootte van de basisscholen verhogen naar 200 leerlingen. Een typisch Randstadvoorstel ingegeven door bezuinigingsdrift.

Het zou rampzalig zijn geweest voor de dorpen. Meer dan de helft van alle basisscholen in het Noorden zou zijn verdwenen als dit was doorgegaan. Gelukkig kon dit onzalige plan door krachtige protesten uit o.m. het noordelijk onderwijs op het nippertje voor een deel gekeerd worden. Dit is slechts een voorbeeld van de vele.

Onze conclusie is dat het noorden zelf kracht moet ontwikkelen om haar eigen belangen beter te behartigen. De Partij voor het Noorden wil het noordelijk zelfbewustzijn versterken. Friezen, Drenten en Groningers zullen de handen in één moeten slaan. We worden al veel te lang tegen elkaar uitgespeeld. De Partij voor het Noorden wil dat graag samen doen met andere regionale en lokale partijen. De groei van de lokale onafhankelijke partijen vinden wij verheugend. Lokale partijen kunnen daarom altijd een beroep op ons blijven doen als het gaat om de Provinciale Staten van Groningen, met behoud van de eigen identiteit.

8. Waterschappen

Gelijk met de verkiezingen voor de Provinciale Staten zijn er ook verkiezingen voor de waterschappen. Groningen heeft twee waterschappen, Noorderzijlvest en Hunze en Aa's. De Partij voor het Noorden doet niet mee aan de waterschapsverkiezingen, maar onderschrijft wel het belang van een goed beheer van dijken, het hebben van schoon oppervlakte water, ook voor recreatieve doeleinden en het hebben van een (water) veilige leefomgeving.

We hebben met elkaar gemerkt dat zowel een natte herfst-winter periode als een droge zomer als afgelopen jaar voor boeren, bedrijven, burgers als ook voor dieren problemen met zich mee kunnen brengen. Veiligheid kost geld. Deze kosten zullen gelijkmatig over de belanghebbende groepen verdeeld moeten zijn. Waterschappen innen zelf belastingen. Het is daarom van belang dat duidelijker wordt gemaakt - zeker aan burgers - wat de waterschappen doen en waar zij voor staan. Water moet betaalbaar zijn.

Kiezersbelofte

De Partij voor het Noorden belooft de komende 4 jaar een eigen koers en eigen Gronings geluid te laten horen in de Provinciale Staten van Groningen.